

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

141

Vragen van het lid **Te Veldhuis** (VVD) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het burgemeestersreferendum in Vlaarding*en. (Ingezonden 3 oktober 2001)

1

Hebt u kennisgenomen van de kennelijke bedoeling van de gemeente Vlaarding en om over de aanbeveling van de gemeenteraad voor een nieuwe burgemeester een referendum te houden?

2

Deelt u de mening dat zo'n referendum in dit geval niet correct zou zijn, omdat de Rijkswettelijke voorschriften daarvoor nog niet zijn vastgesteld, en omdat de sollicitanten dan wel kandidaten niet vooraf op de hoogte waren en zich niet hebben kunnen instellen op deze «nieuwe spelregels»?

3

Deelt u de mening dat spelregels (procedurevoorschriften) sowieso niet door onbevoegde overheidsorganen mogen worden gewijzigd tijdens een wedstrijd (sollicitatieprocedure), en dat een burgemeestersreferendum pas mag worden gehouden, indien en voor zover de procedures daarvoor officieel door het bevoegde orgaan zijn vastgesteld?

4

Hoe zult u in het geval Vlaarding en omgaan met deze situatie dan wel zult u het beoogde referendum in de huidige constellatie onmogelijk maken?

5

Wanneer zullen de officiële procedurevoorschriften voor burgemeestersreferenda worden vastgesteld en bekendgemaakt?

Antwoord

Antwoord van minister **De Vries** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). (Ontvangen 22 oktober 2001)

1

Ja.

2

De wijziging van de Gemeentewet die de gemeenteraad de bevoegdheid geeft een burgemeestersreferendum te houden is op 1 augustus jl. in werking getreden. De rechtsgeldigheid van na die datum genomen besluiten om zulks te doen is niet afhankelijk van de vaststelling van nadere voorschriften. Wel is van belang dat de Gemeentewet bepaalt dat de raad in de (profiel)vergadering waarin hij met de commissaris van de Koningin overlegt over de eisen die aan de te benoemen burgemeester worden gesteld, kenbaar maakt of een

referendum zal worden gehouden. De reden daarvan is dat potentiële sollicitanten bij de openstelling van de vacature duidelijkheid wordt gegeven over het verloop van de procedure.

3

Blijkens mijn antwoorden op de eerste twee vragen is dit hier niet aan de orde.

4

Vlaarding en heeft de commissaris van de Koningin in de provincie Zuid-Holland doen weten dat de raad op 19 september jl. heeft besloten een raadgevend referendum te houden ten behoeve van de aanbeveling van de raad. De vacature is echter al op 17 augustus jl. door mij opengesteld. Daarbij is geen melding gemaakt van een voornemen een referendum te houden, omdat de commissaris van de Koningin mij, bij brief van 8 augustus jl., had bericht dat de voorzitter van de vertrouwenscommissie hem had meegedeeld dat de raad van Vlaarding en niet voornemens is een referendum te houden. Er is hier mijns inziens sprake van een bijzondere situatie die voortvloeit uit overgangsproblematiek. Op 29 mei jl. heb ik de voorzitter van de vertrouwenscommissie i.o. van de gemeente Vlaarding en per brief desgevraagd meegedeeld dat ik geen ruimte had de wens van de raad te

honoreren om een aanbeveling van twee benoembare kandidaten te doen, omdat de Eerste Kamer nog niet met de wetswijziging had ingestemd. De profielschetsvergadering vond plaats op 5 juli jl., dus op een moment waarop de behandeling van het wetsvoorstel 25 444 in de Eerste Kamer nog steeds gaande was. De commissaris van de Koningin in Zuid-Holland heeft na aanvaarding van het wetsvoorstel de colleges van B&W, waaronder dat van Vlaardingen, waar benoemingsprocedures reeds waren aangevangen met de gebruikelijke profielschetsvergadering, op 31 juli jl. aangeschreven. Constatende dat de wetswijziging (per 1 augustus) geen overgangsregeling kent, heeft hij een werkwijze voorgesteld waarbij hij alle sollicitanten informeert over een eventueel alsnog genomen raadsbesluit tot het houden van een referendum.

Mede door de vakantieperiode heeft de raad pas in september een oordeel gegeven over de vraag of een referendum in het kader van de inmiddels gewijzigde Gemeentewet gewenst was.

De omstandigheden in aanmerking nemend ben ik van oordeel – overeenkomstig het advies van de commissaris – dat aan het besluit van de raad gevolg moet worden gegeven door de huidige procedure stop te zetten en een nieuwe procedure te starten met een openstellingsadvertentie waarin het voornemen van de raad tot het houden van een referendum wordt aangekondigd. Degenen die reeds eerder solliciteerden zullen door de commissaris daarover worden geïnformeerd en in de gelegenheid worden gesteld hun sollicitatie in te trekken dan wel te handhaven.

5

De wetgever heeft de vereisten die aan het referendum worden gesteld neergelegd in artikel 61e van de Gemeentewet. Het gaat om de minimum leeftijd van de kiesgerechtigden, de wijze waarop de vraagstelling is ingericht en het opkomstpercentage. Er zijn geen verdere vereisten waaraan het referendum moet voldoen. Een modelregeling voor het houden van een referendum zal na overleg met de VNG binnenkort aan de gemeentebesturen en aan de commissarissen van de Koningin

worden gezonden. Gemeenten kunnen daar desgewenst gebruik van maken.